

Metadatadokumentation

Indikatorer för hållbar utveckling

4.1.1 Andelen barn och ungdomar: (a) i årskurs 2/3, (b) i årskurs 6 och (c) i slutet av grundskolan som uppnår en bestämd kunskapsnivå i (i) läsning och (ii) matematik fördelat på kön.....	2
4.1.2(N) Andel av befolkningen med fullföljd utbildning fördelat på årskurs 9 och gymnasium fördelat på kön	7
4.2.2 Deltagande i organiserat lärande (året före obligatorisk skolstart) fördelat på kön	12
4.2.2(N) Deltagande i organiserat lärande fördelat på kön och åldersgrupper	16
4.3.1 Deltagande bland ungdomar och vuxna i formell och icke-formell utbildning de senaste 12 månaderna fördelat på kön.....	20
4.3.2(N) Andel registrerade studenter inom högskola/universitet 2 år och längre (ISCED 5-8). Deltagande i högskola/universitet som en andel av motsvarande åldersgrupp.....	25
4.4.3(N) Fördelning av befolkningen efter högsta avslutade utbildningsnivå (förgymnasial, gymnasial, eftergymnasial kortare än 3 år och eftergymnasial 3 år och längre) efter åldersgrupper och kön	29
4.6.1 Andel av befolkning som uppnår en bestämd kunskapsnivå i läsförståelse och räkning	34
4.a.2(N) Andel elever som upplevt mobbning under de senaste månaderna	39
4.c.1 Andelen lärare i: (a) förskola, (b) grundskola och (c) gymnasieskola som uppfyller kraven på pedagogisk utbildning (t.ex. lärarutbildning) för att undervisa på en viss nivå i respektive land	43

Mål: 4 Att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Delmål: 4.1 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.

Indikator:

4.1.1 Andelen barn och ungdomar: (a) i årskurs 2/3, (b) i årskurs 6 och (c) i slutet av grundskolan som uppnår en bestämd kunskapsnivå i (i) läsning och (ii) matematik fördelat på kön

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Skolverket är indikatoransvarig organisation och SCB bidragande organisation.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Love Wennemo Lanninger
E-post	love.wennemo.lanninger@skolverket.se
Telefon	08-5273 3881

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Global indikator som följer upp elevers kunskapsnivåer i läsning och matematik vid specifika tidpunkter under skolgången i grundskolan.

Datakällor:

Indikatorn redovisar resultaten från svenska elevers deltagande i de internationella kunskapsmätningarna PISA, TIMSS och PIRLS.

Tillgänglighet:

Resultaten från de olika kunskapsmätningarna redovisas i sina respektive sammanhang och används både nationellt av regeringen, och internationellt av olika organisationer och sammanslutningar, för att följa kunskapsutvecklingen bland elever. Bland annat innefattar EU:s utbildningspolitiska riktmärken att andelen 15-åringar som är lågpresterande i läsförståelse och matematik ska vara lägre än 15

procent, där OECD:s PISA-undersökning används för att följa denna utveckling över tid.¹

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Ett urval elever i svensk grundskola. PISA avser 15-åriga elever, vilket i Sverige nästan uteslutande (95 procent) innebär elever årskurs 9 men även ett mindre antal i årskurs 8 och i gymnasieskolan. TIMSS avser elever i årskurs 4 och 8 och PIRLS elever i årskurs 4.

Variabler:

Indikatorn visar kunskapsnivåer för elever i Sverige i årskurs 4 i matematik (TIMSS) och läsförståelse (PIRLS), i årskurs 8 i matematik (TIMSS) och i årskurs 9 i läsförståelse och matematik (PISA).

Indikatorn redovisar, totalt och uppdelat per kön, andelen elever som presterar på en viss nivå i respektive relevant kunskapsmätning. I PISA finns det sex prestationsnivåer, 1–6, där 6 är den högsta prestationsnivån. Här är det andelen elever som presterat på minst prestationsnivå 2 som redovisas. Denna nivå utgör enligt PISA en basnivå för läsförståelse respektive matematiskt kunnande. I TIMSS och PIRLS finns det fyra kunskapsnivåer, elementär nivå, medelgod nivå, hög nivå och avancerad nivå. Elevers resultat kan också klassificeras som under elementär nivå. Här är det andelen elever som presterar på *minst en medelgod* nivå som redovisas. På denna nivå kan elever exempelvis tillämpa grundläggande matematiskt vetande i olika situationer (TIMSS årskurs 8) eller dra enkla slutsatser och ge enkla förklaringar utifrån sin läsning (PIRLS årskurs 4).

Referenstid:

De aktuella resultaten från PISA kommer från den studie som genomfördes under 2018. Aktuella resultat för TIMSS avser den senaste studien som genomfördes 2019 och för PIRLS under 2016.

¹ I budgetpropositionen redovisas resultat i internationella studier avseende grundskola som PISA, TIMSS och PIRLS i de fall någon ny studie presenterats sedan föregående års budgetproposition. Även utvecklingen av EU:s utbildningspolitiska riktmarker i Sverige redovisas där.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Kunskapsmätningen i PISA sker genom att eleverna genomför ett prov som innehåller uppgifter i läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Provet består av både öppna frågor och flervalsfrågor.

Kunskapsmätningen i TIMSS och PIRLS sker genom att eleverna genomför ett prov som innehåller uppgifter i matematik och naturvetenskap respektive olika skönlitterära texter och sakprosatexter. Proven består både av öppna frågor där eleven själv ska formulera sitt svar, och flervalsfrågor där eleven kan välja mellan olika svarsalternativ. För samtliga studier ansvarar Skolverket för genomförandet av proven i Sverige.

Bearbetningar av data:

Insamlade data bearbetas av respektive organisation, dvs. The International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) för TIMSS och PIRLS och Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) för PISA.

Beräkning av indikatorn:

Mer information om metod och tillvägagångssätt för respektive kunskapsmätning finns via följande länkar;

PISA: <https://www.skolverket.se/publikationer?id=5347> och <https://www.oecd.org/pisa/data/pisa2018technicalreport/>

TIMSS: <https://timssandpirls.bc.edu/timss2019/methods/index.html>

PIRLS: <https://timssandpirls.bc.edu/publications/pirls/2016-methods.html>

Granskning av indikatorn:

Se ovan.

Indikatorns tillförlitlighet

De resultat som presenteras från internationella studier måste tolkas med försiktighet. I tolkningen av resultaten måste generellt hänsyn tas till en rad faktorer, däribland förutsättningar för studien, de olika ländernas utbildningssystem och det sammanhang de befinner sig i, vilka länder som deltar, bortfall och elevernas ålder.

För Sveriges del var bortfallet i PISA 2018 på skolnivå mindre än 1 procent och på elevnivå 13,5 procent. Bortfallet för TIMSS 2019 var 5 procent i årskurs 4 och 9 procent i årskurs 8 (skolnivåbortfall + elevnivåbortfall). För PIRLS 2016 var svarsfrekvensen bland eleverna 95 procent.

Skolverket genomför s.k. samstämmighetsstudier där de internationella studiernas teoretiska ramverk och uppgifter jämförs med de svenska styrdokumenterna och de nationella proven.

Eftersom det rör sig om urvalsundersökningar finns det också en statistisk osäkerhet i de mått som redovisas. Mer information om detta framgår för respektive undersökning i de publikationer om metod och tillvägagångssätt som finns länkade ovan under rubriken "Beräkningar".

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

PISA genomförs i treårscykler och resultaten publiceras året efter den senaste insamlingen. PISA 2018 publicerades i december 2019. På grund av den pågående pandemin har OECD och de deltagande PISA-länderna beslutat att skjuta fram den PISA-studie som skulle ha genomförts 2021 till 2022.

TIMSS genomförs i fyraårscykler där resultaten från studien presenteras i december månad året efter dess genomförande. Resultaten från TIMSS 2019 presenterades i december 2020. PIRLS genomförs i femårscykler där resultaten från studien presenteras i december månad året efter dess genomförande. Resultaten från PIRLS 2016 presenterades i december 2017. Resultaten från PIRLS 2021 kommer att presenteras i december 2022.

Jämförbarhet över tid:

De internationella kunskapsmätningarna är konstruerade för att möjliggöra jämförbarhet över tid. Uppgifter för Sverige finns med femårsintervall tillbaka till 2001 för PIRLS. I TIMSS, som genomförs vart fjärde år, har Sverige i och med TIMSS 2019 deltagit med elever i årskurs 8 sex gånger (sedan 1995 med undantag för 1999) och med elever i årskurs 4 fyra gånger (sedan 2007). För PISA finns uppgifter med treårsintervall tillbaka till 2000 i läsförståelse och 2003 för matematik.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Redovisade data utgår från den globala indikatorn men de internationella studier som Sverige deltar i innefattar kunskapsmätning vid delvis andra tidpunkter under skolgången i grundskolan än som anges i den globala

indikatorn och som framgår ovan under rubriken "Variabler". Likaså sker kunskapsmätningen inte årligen utan i cykler som framgår ovan under "Jämförbarhet över tid".

Sam användbarhet:

Denna indikator kan användas tillsammans med nationell betygsstatistik och resultat på nationella prov för att nationellt mäta måluppfyllelsen bland elever i grundskolan. Till skillnad från de internationella kunskapsmätningarna är de nationella proven dock inte utformade för att möjliggöra jämförelse över tid och nationella betyg har inte heller som syfte att användas för internationell jämförelse.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

Programme for International Student Assessment (PISA):

<https://www.oecd.org/pisa/aboutpisa/>

Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS):

<http://www.iea.nl/pirls>

Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS):

<http://www.iea.nl/timss>

De svenska resultaten från TIMSS 2019 på Skolverkets webbplats:

<https://www.skolverket.se/publikationer?id=7592>

De svenska resultaten från PIRLS 2016 på Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer?id=3868

De svenska resultaten från PISA 2018 på Skolverkets webbplats:

<https://www.skolverket.se/publikationer?id=5347>

Mål: 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.1 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.

Indikator:

4.1.2(N) Andel av befolkningen med fullföljd utbildning fördelat på årskurs 9 och gymnasium fördelat på kön

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Skolverket och SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Ann-Charlott Larsson
E-post	Lotta.larsson@scb.se
Telefon	010-479 63 14

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Nationell indikator som tas fram för att säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.

Datakällor:

Befolkningens utbildning (UREG = Utbildningsregistret).

Tillgänglighet:

Uppgifterna publiceras årligen på SCB:s webbsida.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Målpopulationen utgörs av de personer som skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december aktuellt år, om de lagar, förordningar och andra regler som gäller folkbokföringen hade efterlevts utan fel.

Observationsobjekten utgörs av poster i Registret över totalbefolkningen (RTB) version 31 december aktuellt år, där varje post motsvarar en person. Såväl observationsobjekt som målobjekt är individer.

Variabler:

Åldersgrupper: 25-34, 35-54, 55-64.

Kön: Kvinnor, Män

Referenstid:

Referenstiden är årsskifte för den folkbokförda befolkningen och avklarad utbildning till och med vårterminen före aktuellt årsskifte. Exempel: årgång 2019 avser befolkningen 2019-12-31 och avklarad utbildning till och med vårterminen 2019.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Indikatorn baseras på utbildningsregistret som är en totalundersökning.

Uppgifter till Utbildningsregistret samlas in från flera olika källor som rör utbildning.

För mer detaljerad information se dokumentation om Befolkningens utbildning.

www.scb.se/uf0506

Bearbetningar av data:

Uppgifterna om utbildning från källregistren kodas enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Därefter läggs alla utbildningar i Utbildningsregistrets ackumulerade s.k. "bruttofil". Med hjälp av prioriteringsregler väljs därefter den högsta utbildningen för varje person. Det är från denna "personfil" med varje persons för närvarande högsta utbildning de statistiska uppgifterna huvudsakligen hämtas.

Prioriteringsreglerna bygger i första hand på utbildningens nivå och antagande om kvaliteten i olika källregister. Detta kan leda till bearbetningsfel om den riktiga högsta utbildningen finns i ett källregister som är lågt prioriterat. Vid klassificeringen av utbildningsnivå och utbildningsinriktning enligt SUN 2000 kan det förekomma bearbetningsfel när Utbildningsregistret har använt uppgifter som översatts från gamla SUN till SUN 2000.

Några formella studier har inte gjorts för att närmare kvantifiera de osäkerheter som uppstår till följd av bearbetningsfel men med den kännedom som finns om källorna till Utbildningsregistret bedöms de vara små.

För mer detaljerad information om hur valet av personens högsta utbildning görs, se Dokumentation av statistikens framställning (StaF) på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0506.

Beräkning av indikatorn:

Andel av befolkning med högst avslutade utbildningsnivå (förgymnasial, gymnasial, eftergymnasial kortare än 3 år, eftergymnasial 3 år eller längre) räknas ut enligt följande:

Antal personer med aktuell utbildningsnivå i aktuell åldersgrupp / Antal personer i registret över totalbefolkningen i aktuell åldersgrupp den 31 december aktuellt år * 100

Inga beräkningar eller skattningar görs i grundregistret.

Granskning av indikatorn:

Granskning av utbildningsregistret sker i flera olika steg. Data till utbildningsregistret samlas in från flera olika register på SCB där materialet granskats vid framtagning av respektive register.

Vid datainsamlingen från administrativa källor utanför SCB, som exempelvis Arbetsförmedlingen, används en mall för databeställningar där population, referenstid och variabler specificeras. När datamaterialet kommer till SCB kontrolleras att levererat material motsvarar det som angetts i beställningen.

SCB:s enkätenhet samlar in det frågeformulär som årligen går ut till nyinvandrade utrikesfödda och som utgör en indatakälla till Utbildningsregistret. De inkomna frågeformulärens granskas i flera olika skeden av bearbetningen. Inflödet följs upp och jämförelser görs med tidigare år med avseende på svarsfrekvenser och ett flertal processvariabler.

Rimlighetskontroller görs även på mikro- och makronivå under framtagningen av registret.

För mer detaljerad information se dokumentation om Befolkningens utbildning.

www.scb.se/uf0506

Granskning av indikator har rimlighetskontrollerats på makronivå.

Indikatorns tillförlitlighet

Populationen till Utbildningsregistret hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB) som bedöms allmänt vara mycket tillförlitligt. Variabelvärdena i statistiken över befolkningens utbildning baseras på en mängd olika statistikkällor och den totala kvaliteten är en funktion av dessa statistikkällors kvalitet.

Syftet med statistiken från Utbildningsregistret är att beskriva utbildningsnivå och utbildningsinriktning gällande högsta utbildning för varje person i Sveriges befolkning. Fel kan exempelvis uppstå när någon avklarad utbildning saknas, när informationen om avklarade utbildningar är ofullständig t.ex. gällande utbildningens längd eller huvudsakligt innehåll, när prioriteringen av källorna till utbildningsregistret gör att högsta utbildning väljs på ett felaktigt sätt eller när högsta utbildning kodas enligt SUN 2000 på ett felaktigt sätt. Uppgifter om högsta avklarade utbildning hämtas i första hand från källor/register som förmodas ha god kvalitet. Detta innebär att det har gjorts en prioritering av källorna efter hur kvaliteten i respektive källa antas vara.

Statistiken över befolkningens utbildning är en totalundersökning och inga osäkerhetsintervall beräknas.

Inga specifika osäkerhetsmått tas fram för indikatorn. Indikatorn anses generellt vara mycket tillförlitlig men för gruppen utrikesfödda är andelen med okänd utbildning stor vilket bör tas i beaktning i jämförelse med gruppen inrikes födda.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Publicering sker årligen i maj.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn kan jämföras över tid men med försiktighet över längre tidsserier. Utbildningsregister som indikator bygger på strävar hela tiden efter att öka registrets kvalitet, t.ex. genom att nya källor kan användas. Detta gör att försiktighet måste iakttas vid studier av tidsserier. Till version 2011 av Utbildningsregistret upptäcktes ett bearbetningsfel i källa Komvux som påverkade redovisningen av gymnasiala utbildningsnivåer, inriktningar och utbildningsgrupper.

För mer information om de viktigaste förändringarna sedan 1990 och som framför allt minskar bortfallet i Utbildningsregistret då man får in uppgifter från utländska utbildningar se dokumentation om Befolkningens utbildning.

www.scb.se/uf0506

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikator är nationell och är inte jämförbar med globala indikatorer.

Referenser

Befolkningens utbildning

www.scb.se/uf0506

Mål: 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.2 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan

Indikator:

4.2.2 Deltagande i organiserat lärande (året före obligatorisk skolstart) fördelat på kön

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Skolverket och SCB

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Emma Snöilja
E-post	emma.snolilja@scb.se
Telefon	010-479 69 89

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Global indikator som tas fram för att säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till organiserat lärande av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.

Datakällor:

Grundskolan: elever per 15 oktober.

Grundsärskolan: elever per 15 oktober.

Specialskolan: elever per 15 oktober.

Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

Tillgänglighet:

Andel 6-åringar i organiserat lärande kan tas fram årligen efter Skolverkets publicering.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Samtliga folkbokförda 6-åringar i förskola, förskoleklass eller grundskola per 15 oktober aktuellt år. Från och med år 2019/20 ingår även 6-åringar i specialskola och grundsärskola.

Variabler:

Kön: Flickor, Pojkar

Referenstid:

15 oktober eller närliggande vardag aktuellt år.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Insamlingen till förskola, grundskolan, grundsärskolan och specialskolan genomförs genom att verksamheter, skolor eller huvudmän skickar in uppgifter till SCB. För elever i förskola och grundskolan samlas uppgifter in på individnivå. För grundsärskola och specialskola samlas uppgifterna in på individnivå från och med 2019/20.

Bearbetningar av data:

Samtliga undersökningar är totalundersökningar. Bakgrundsuppgifter läggs på från registret över totalbefolkningen och uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret.

Beräkning av indikatorn:

Andel 6 åringar i organiserat lärande räknas ut enligt följande:

$$\frac{\text{(Antal folkbokförda barn i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola eller specialskola som är 6 år vid årets slut)}}{\text{Antal barn i registret över total befolkningen som är 6 år vid årets slut}} * 100$$

Inga beräkningar eller skattningar görs i grundregistret. Versionen av register över totalbefolkningen som används är sista december aktuellt

år, vilket innebär att det skiljer ca 2,5 månad från referenstiden på 15 oktober, detta antas inte ha några stora effekter på indikator.

Granskning av indikatorn:

I samband med datainsamling av de olika undersökningarna sker maskinell granskning på ett flertal variabler. För att uppgifterna ska kunna skickas in måste uppgiftslämnaren rätta samtliga flaggade fel. Exempel på kontroller som genomförs är; korrekta personnummer, att eleverna återfinns i realistiska åldersspann etc.

Misstänkta systematiska felaktigheter i materialet rättas efter kontakter med uppgiftslämnarna. När allt material kommit in görs ytterligare kontroller på individ-, skolenhets- och kommunnivå. Exempel på granskningskontroller är dublett- och rimlighetskontroller, kontroller mot föregående års värden och samgranskning mot andra register.

Resultaten har rimlighetskontrollerats kontinuerligt under arbetets gång och det finns inget som tyder på att det finns några fel från bearbetningsfasen som påverkar statistiken.

Indikatorn har rimlighetskontrollerats på makronivå.

Indikatorns tillförlitlighet

Indikator anses mycket tillförlitlig då den bygger på register med hög kvalité.

6-åringar i sameskola ingår inte på grund av att uppgift om ålder inte finns i registren, detta berör endast ett fåtal individer och antas inte påverka indikatorn nämnvärt.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn kan tas fram årligen efter att Skolverket publicerat uppgifterna i april.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid anses god. Från och med 2019 ingår barn i grundsärskola eller specialskola vilket gör att jämförelser innan och efter 2019 ska göras med det i åtanke.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Uppgifterna är jämförbara med den globala indikatorn.

Sam användbarhet:

Kan användas tillsammans med indikator 4.2.2(N) för att se andelen barn deltagande i organiserat lärande i yngre åldrar.

Referenser

[Grundskolan: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#)

[Grundskolan och gymnasieskolan: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#)

[Grundskolan: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#)

[Specialskolan: elever per 15 oktober \(scb.se\)](#)

[Förskola: Barn och personal per 15 oktober \(scb.se\)](#)

Mål: 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.2 Senast 2030 säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.

Indikator:

4.2.2(N) Deltagande i organiserat lärande fördelat på kön och åldersgrupper

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Skolverket och SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Emma Snöilja
E-post	emma.snolilja@scb.se
Telefon	010-479 6989

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Nationell indikator som tas fram för att säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja obligatoriska skolan.

Datakällor:

Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

Tillgänglighet:

Andel barn i förskolan publiceras årligen av Skolverket.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Samtliga barn i förskolan per 15 oktober aktuellt år. Endast barn som var folkbokförda 2019-12-31 ingår.

Variabler:

Åldersgrupper: 1-3, 4-5 och 1-5 år.

Kön: Flickor, Pojkar.

Svensk/utländsk bakgrund: Svensk bakgrund, Utländsk bakgrund.

Referenstid:

15 oktober eller närliggande vardag aktuellt år.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Inget urval dras, indikator baseras på totalundersökningen Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

Verksamheter eller huvudmän skickar in sina uppgifter till insamlingen Förskola: Barn och personal per 15 oktober den 15 oktober eller närliggande vardag årligen.

För mer detaljerad information se dokumentation om Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

<http://www.scb.se/uf0130>

Bearbetningar av data:

De insamlade uppgifterna kompletteras med uppgifter från registret över totalbefolkningen för de barn som är folkbokförda. Uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret.

Beräkning av indikatorn:

Andel barn i förskolan i ålder 1-3, 4-5 och 1-5: räknas ut enligt följande:

(Antal barn i förskola i aktuell ålder som är folkbokförda den sista december aktuellt år / Antal barn i registret över totalbefolkningen i aktuell ålder * 100

Inga beräkningar eller skattningar görs i grundregistret. Versionen av register över totalbefolkningen som används är sista december aktuellt år, vilket innebär att det skiljer ca 2,5 månad från referenstiden av Förskola: Barn och personal per 15 oktober, detta antas inte ha några stora effekter på indikator.

Granskning av indikatorn:

För statistiken över barn och personal i förskolan granskas huvudmännens uppgifter i samband med att de lämnas via SCB:s elektroniska insamlingssystem. När allt material kommit in görs ytterligare granskning. Där det finns misstänkta felaktigheter återkontaktas huvudmännen varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Kontroller görs också på kommunnivå avseende antalsförändringar genom jämförelser med föregående insamlingsperiods uppgifter. Inga indikationer finns på att statistiken skulle vara påverkad av bearbetningsfel, men inga särskilda studier har genomförts kring detta.

Resultaten har rimlighetskontrollerats kontinuerligt under arbetets gång och det finns inget som tyder på att det finns några fel från bearbetningsfasen som påverkar statistiken.

Indikatorn har rimlighetskontrollerats på makronivå.

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorn anses mycket tillförlitligt. Indikatorn baseras på ett totalregister och därmed är inte statistiken påverkad av osäkerheter pga. urval. De finns dock en liten risk att verksamheter inte rapporterats in i förskoleregistret, som utgör ramen för undersökningen.

För mer detaljerad information se dokumentation om Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

<http://www.scb.se/uf0130>

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn kan tas fram årligen efter att Skolverket publicerat uppgifterna i april.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten över tid anses god. Jämförbara uppgifter finns på Skolverkets hemsida från 1998.

[Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning - Skolverket](#)

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Dess uppgifter redovisas inte globalt och avviker från den globala indikator då den inkluderar barn mer än ett år yngre än den obligatoriska skolåldern. Denna nationella indikator anses viktigt i svenska sammanhang och ett komplement till 4.2.2.

Samvärdbarhet:

Samvärdbarhet kan göras med indikator 4.2.2 för att se totala antalet 6-åriga barn i organiserat lärande.

Referenser

Förskola: Barn och personal per 15 oktober.

<http://www.scb.se/uf0130>

Mål: 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.3 Senast 2030 säkerställa alla kvinnor och män lika tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning, inklusive högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.

Indikator:

4.3.1 Deltagande bland ungdomar och vuxna i formell och icke-formell utbildning de senaste 12 månaderna fördelat på kön

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Mattias Fritz
E-post	mattias.fritz@scb.se
Telefon	010-479 62 67

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Global indikator som tas fram för att visa andelen deltagande ungdomar och vuxna i utbildningsaktiviteter.

Datakällor:

Vuxnas deltagande i utbildning (AES).

Tillgänglighet:

Undersökningen genomförs vart femte/sjätte år. Senaste uppgifter är från 2016. Nästa undersökning genomförs 2022. Uppgifterna publiceras på SCB:s webbplats.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Indikatorns intressepopulation är individer som bor i Sverige och är i åldern 25-64. Målpopulationen utgörs av målobjekten individer som borde finnas med i Registret över totalbefolkningen (RTB) efter åldersavgränsningar 25-64 år. Observationsobjekten är de personer som faktiskt finns med i RTB efter åldersavgränsningar 25-64 år.

Variabler:

Ålder: Åldersgrupper, 25-34, 35-54, 55-64.

Kön: Kvinnor, Män

Referenstid:

Referenstiden är för senaste undersökningen utbildningsaktiviteter som skedde någon gång mellan mättillfället (september 2016 - februari 2017) och 12 månader bakåt.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Datainsamlingsmetoden är en kombination av direktinsamling från observationsobjekten och insamling från register.

De administrativa register som använts för datainsamling är

Registret över totalbefolkningen (RTB)

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT)

Utbildningsregistret (UREG)

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Direktinsamlingen genomfördes som en datorstödd telefonintervjuundersökning

Undersökningen är en stratifierad urvalsundersökning. Ramen stratifierades på 18 stratum innan ett urval på 6 695 personer drogs. Stratifieringen skedde efter kön, ålder och utbildningsnivå.

För mer detaljerad information se dokumentation om undersökningen Vuxnas deltagande i utbildning.

<http://www.scb.se/uf0538>

Bearbetningar av data:

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt. För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", till exempel beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Bearbetningsfel kan uppstå vid registreringen av svar från inkomna frågeblanketter. För de allra flesta variabler sker registreringen av svar maskinellt och genomgår flera logiska kontroller och här bedöms bearbetningsfelet vara litet.

Kodning har skett för variablerna inriktning på utbildningsaktivitet, yrke och näringsgren. Detta kodningsarbete har kvalitetskontrollerats via kontrollkodning. Ungefär 10 procent av alla poster har kontrollkodats och resultatet indikerar att det är svårt att koda dessa variabler. Mellan 15 och 30 procent av det kontrollkodade materialet har gett olika koder. Kvaliteten på indata för kodningen bedömdes vara något sämre än för t.ex. motsvarande kodningsmaterial i Arbetskraftsundersökningarna (AKU).

Beräkning av indikatorn:

Andel av befolkning som deltagit i formell eller informella utbildning räknas ut enligt följande:

$$\frac{\text{(Antal personer som deltagit i formell eller informella utbildning)}}{\text{Antal personer i registret över totalbefolkningen 25-64 år}} * 100$$

Resultaten baseras på en urvalsundersökning och därför tas skattningar av resultaten fram.

Granskning av indikatorn:

Indikatorn har rimlighetskontrollerats på makronivå.

För information om granskning av data indikatorn bygger på se dokumentation om Vuxnas deltagande i utbildning.

<http://www.scb.se/uf0538>

Indikatorns tillförlitlighet

Indikatorns tillförlitlighet anses god men osäkerhetskällor som har störst betydelse är urval (beror på att ett specifikt urval undersökts), bortfall (beror på att svar helt eller delvis saknas för vissa personer i urvalet) samt mätning (beror främst på att frågor eller svar missförstås).

Bortfallets storlek var 54,9 procent av urvalet. Men skevheten i bortfallet är sannolikt lägre med strategin att utjämna svarsandelar i stratum.

I den bortfallsanalys som gjorts inför valet av hjälpinformation för viktberäkning indikeras dock ändå att bortfallet skiljer sig från de svarande i störst grad med avseende på kända registervariabler så som födelseland, utbildningsnivå, ålder, civilstånd och inkomst. Med tanke på detta och det omfattande bortfallet kan man anta att bortfallsfel finns och att denna felkälla inte är försumbar.

För mer information se dokumentation om Vuxnas deltagande i utbildning.

<http://www.scb.se/uf0538>

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Undersökningen genomfördes i sin nuvarande form för första gången i Sverige under hösten 2005 och våren 2006. Undersökningen var då helt ny och genomfördes som en pilotundersökning. Planen var att undersökningen skulle genomföras vart femte år. Därmed genomfördes den första fullskaliga undersökningen 2011 och den andra 2016.

Framöver kommer undersökningen dock att genomföras vart sjätte år och den ingår i den Europeiska ramlagen Integrated European Social Statistic (IESS).

Jämförbarhet över tid:

Inför 2016 års undersökningsomgång byttes insamlingsmetod från besöks-/telefonintervjuer till en ren telefonintervjuundersökning. Detta har lett till modeeffekter som gör att jämförelser över tid inte är möjliga. Bland annat så blir skattningen för andelen deltagare i icke-formell utbildning högre vid besöksintervjuer än telefonintervjuer. 2016 års undersökningsomgång innebär ett tidsseriebrott för samtliga variabler.

Inför varje undersökningsomgång har variabler ändrats, tagits bort och lagts till. Kärnvariablerna, deltagande i formell och icke-formell utbildning samt informellt lärande har dock funnits med alla gånger.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Uppgifterna är jämförbara med den globala indikatorn.

Referenser

Undersökningen Vuxnas deltagande i utbildning.

<http://www.scb.se/uf0538>

Mål: 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.3 Senast 2030 säkerställa alla kvinnor och mäns lika tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning, inklusive högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.

Indikator:

4.3.2(N) Andel registrerade studenter inom högskola/universitet 2 år och längre (ISCED 5-8). Deltagande i högskola/universitet som en andel av motsvarande åldersgrupp

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

UKÄ och SCB.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Emma Snölija
E-post	emma.snolilja@scb.se
Telefon	010-479 6989

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Nationell indikator som tas fram för att säkerställa alla kvinnor och män lika tillgång till högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.

Datakällor:

Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå.

Tillgänglighet:

Antal registrerade i högskoleutbildning publiceras årligen av Universitetskanslersämbetet (UKÄ).

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Samtliga individer som deltagit i högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarutbildning aktuellt år. Endast individer som är folkbokförda i Sverige ingår.

Variabler:

Åldersgrupper: 19-24, 25-29 och 30-34

Kön: Man, Kvinna

Referenstid:

Aktuellt läsår.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Indikatorn baseras på *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* och *Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå* som båda är totalundersökningar.

Uppgifterna har huvudsakligen samlats in direkt från lärosätenas studieadministrativa system, Ladok, via ett för ändamålet anpassat uttag, vilket medför en liten uppgiftslämnarvärda. Uppgifter från lärosäten utanför Ladok samlas in via SCBs insamlingsverktyg SIV.

Bearbetningar av data:

Kategorisering av flera variabler görs under granskningsfasen, eftersom flera av variablerna som samlas in utgår från godtycklig fritextkodning från respektive lärosäte. Det rör t ex uppgifter om programtyp, inriktningsgrupper, finansieringsform eller typ av utbytesprogram. Finansieringsform används för att ange om utbildningen räknas som grundläggande eller avancerad nivå eller om det rör t ex uppdrag.

Uppgifter hämtas från både *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* och *Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå* för att få med samtliga som studerar i högskolan. Varje person räknas en gång även om den skulle finnas med i båda undersökningarna.

Beräkning av indikatorn:

Andel individer i högskoleutbildning i ålder 19-24, 25-29, 30-34: räknas ut enligt följande:

(Antal folkbokförda individer i högskoleutbildning på grund- avancerad nivå och i forskarutbildning i aktuell ålder) / Antal individer i registret över totalbefolkningen i aktuell ålder * 100

Inga beräkningar eller skattningar görs i grundregistret. Referenstiden för register över totalbefolkningen som används är 31 december aktuellt år.

Granskning av indikatorn:

Indikatorn har rimlighetskontrollerats på makronivå.

För information om granskning av register indikatorn bygger på se dokumentation om Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

<https://www.scb.se/UF0205>

och Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå.

<http://www.scb.se/uf0204>

Indikatorns tillförlitlighet

Indikator anses mycket tillförlitlig då den bygger på register med hög kvalitet.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn kan tas fram årligen efter att UKÄ publicerat uppgifterna i oktober för studerande på högskolenivå och i april för doktorander.

Jämförbarhet över tid:

Jämförbarheten från och med 2004 anses god.

För mer detaljerad information se dokumentation om Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

<https://www.scb.se/UF0205>

och Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå.

<http://www.scb.se/uf0204>

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Dessa uppgifter redovisas inte globalt utan är framtagen för att bättre passa nationella förhållanden. I Sverige är ca 60 procent av högskolestuderande över 24 år och den tematiska indikatorn 4.3.2 blir missvisande då den redovisar samtliga studerande delat på totala antalet folkbokförda individer i ålder 19-23 år. Denna nationella indikator har därför tagits fram som ett komplement till 4.3.2.

Referenser

Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

<https://www.scb.se/UF0205>

och Doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå.

<http://www.scb.se/uf0204>

Mål: 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.4 Till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnskap, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.

Indikator:

4.4.3(N) Fördelning av befolkningen efter högsta avslutade utbildningsnivå (förgymnasial, gymnasial, eftergymnasial kortare än 3 år och eftergymnasial 3 år och längre) efter åldersgrupper och kön

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Ann-Charlott Larsson
E-post	Lotta.larsson@scb.se
Telefon	010-479 63 14

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Nationell indikator som tas fram för att mäta fördelning av befolkningen efter högsta avslutade utbildningsnivå.

Datakällor:

Befolkningens utbildning (UREG = Utbildningsregistret).

Tillgänglighet:

Uppgifterna publiceras årligen på SCB:s webbsida.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Målpopulationen utgörs av de personer som skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december aktuellt år, om de lagar, förordningar och andra regler som gäller folkbokföringen hade efterlevts utan fel.

Observationsobjekten utgörs av poster i Registret över totalbefolkningen (RTB) version 31 december aktuellt år, där varje post motsvarar en person. Såväl observationsobjekt som målobjekt är individer.

Variabler:

Åldersgrupper: 16-24, 25-34, 35-44, 45-64.

Kön: Kvinnor, Män

Referenstid:

Referenstiden är årsskifte för den folkbokförda befolkningen och avklarad utbildning till och med vårterminen före aktuellt årsskifte. Exempel: årgång 2018 avser befolkningen 2018-12-31 och avklarad utbildning till och med vårterminen 2018.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Indikatorn baseras på utbildningsregistret som är en totalundersökning.

Uppgifter till Utbildningsregistret samlas in från flera olika källor som rör utbildning.

För mer detaljerad information se dokumentation om Befolkningens utbildning.

www.scb.se/uf0506

Bearbetningar av data:

Uppgifterna om utbildning från källregistren kodas enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Därefter läggs alla utbildningar i Utbildningsregistrets ackumulerade s.k. "bruttofil". Med hjälp av prioriteringsregler väljs därefter den högsta utbildningen för varje person. Det är från denna "personfil" med varje persons för närvarande högsta utbildning de statistiska uppgifterna huvudsakligen hämtas.

Prioriteringsreglerna bygger i första hand på utbildningens nivå och antagande om kvaliteten i olika källregister. Detta kan leda till bearbetningsfel om den riktiga högsta utbildningen finns i ett källregister som är lågt prioriterat. Vid klassificeringen av utbildningsnivå och utbildningsinriktning enligt SUN 2000 kan det förekomma bearbetningsfel när Utbildningsregistret har använt uppgifter som översatts från gamla SUN till SUN 2000.

Några formella studier har inte gjorts för att närmare kvantifiera de osäkerheter som uppstår till följd av bearbetningsfel men med den kännedom som finns om källorna till Utbildningsregistret bedöms de vara små.

För mer detaljerad information om hur valet av personens högsta utbildning görs, se Dokumentation av statistikens framställning (StaF) på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0506.

Beräkning av indikatorn:

Andel av befolkning med högst avslutade utbildningsnivå (förgymnasial, gymnasial, eftergymnasial kortare än 3 år, eftergymnasial 3 år eller längre) räknas ut enligt följande:

Antal personer med aktuell utbildningsnivå i aktuell åldersgrupp / Antal personer i registret över totalbefolkningen i aktuell åldersgrupp den 31 december aktuellt år * 100

Inga beräkningar eller skattningar görs i grundregistret.

Granskning av indikatorn:

Granskning av utbildningsregistret sker i flera olika steg. Data till utbildningsregistret samlas in från flera olika register på SCB där materialet granskats vid framtagning av respektive register.

Vid datainsamlingen från administrativa källor utanför SCB, som exempelvis Arbetsförmedlingen, används en mall för databeställningar där population, referenstid och variabler specificeras. När datamaterialet kommer till SCB kontrolleras att levererat material motsvarar det som angetts i beställningen.

SCB:s enkätenhet samlar in det frågeformulär som årligen går ut till nyinvandrade utrikesfödda och som utgör en indatakälla till Utbildningsregistret. De inkomna frågeformulärens granskas i flera olika skeden av bearbetningen. Inflödet följs upp och jämförelser görs med tidigare år med avseende på svarsfrekvenser och ett flertal processvariabler.

Rimlighetskontroller görs även på mikro- och makronivå under framtagningen av registret.

För mer detaljerad information se dokumentation om Befolkningens utbildning.

www.scb.se/uf0506

Granskning av indikator har rimlighetskontrollerats på makronivå.

Indikatorns tillförlitlighet

Populationen till Utbildningsregistret hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB) som bedöms allmänt vara mycket tillförlitligt. Variabelvärdena i statistiken över befolkningens utbildning baseras på en mängd olika statistikkällor och den totala kvaliteten är en funktion av dessa statistikkällors kvalitet.

Syftet med statistiken från Utbildningsregistret är att beskriva utbildningsnivå och utbildningsinriktning gällande högsta utbildning för varje person i Sveriges befolkning. Fel kan exempelvis uppstå när någon avklarad utbildning saknas, när informationen om avklarade utbildningar är ofullständig t.ex. gällande utbildningens längd eller huvudsakligt innehåll, när prioriteringen av källorna till utbildningsregistret gör att högsta utbildning väljs på ett felaktigt sätt eller när högsta utbildning kodas enligt SUN 2000 på ett felaktigt sätt. Uppgifter om högsta avklarade utbildning hämtas i första hand från källor/register som förmodas ha god kvalitet. Detta innebär att det har gjorts en prioritering av källorna efter hur kvaliteten i respektive källa antas vara.

Statistiken över befolkningens utbildning är en totalundersökning och inga osäkerhetsintervall beräknas.

Inga specifika osäkerhetsmått tas fram för indikatorn. Indikatorn anses generellt vara mycket tillförlitlig men för gruppen utrikesfödda är andelen med okänd utbildning stor vilket bör tas i beaktning i jämförelse med gruppen inrikes födda.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Publicering sker en gång per år.

Jämförbarhet över tid:

Indikatorn kan jämföras över tid men med försiktighet över längre tidsserier. Utbildningsregister som indikator bygger på strävar hela tiden efter att öka registrets kvalitet, t.ex. genom att nya källor kan användas. Detta gör att försiktighet måste iaktas vid studier av tidsserier. Till version 2011 av Utbildningsregistret upptäcktes ett bearbetningsfel i källa

Komvux som påverkade redovisningen av gymnasiala utbildningsnivåer, inriktningar och utbildningsgrupper. För mer information om de viktigaste förändringarna sedan 1990 och som framför allt minskar bortfallet i Utbildningsregistret då man får in uppgifter från utländska utbildningar se dokumentation om Befolkningens utbildning. www.scb.se/uf0506

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Indikator är nationell och är inte jämförbar med globala indikatorer.

Referenser

Befolkningens utbildning www.scb.se/uf0506

Mål: 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.6 Senast 2030 säkerställa att alla ungdomar och en väsentlig andel av alla vuxna – både män och kvinnor – lär sig läsa, skriva och räkna.

Indikator:

4.6.1 Andel av befolkning som uppnår en bestämd kunskapsnivå i läsförståelse och räkning

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

SCB

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Ann-Charlott Larsson
E-post	lotta.larsson@scb.se
Telefon	010-479 63 14

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Global indikator som tas fram för att säkerställa att alla ungdomar och en väsentlig andel av alla vuxna – både män och kvinnor – lär sig läsa, skriva och räkna.

Datakällor:

Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter.

Tillgänglighet:

Uppgifterna redovisas på SCB:s hemsida. Undersökningen genomförs vart tionde år. Senaste uppgifter är från 2011/12. Nästa undersökning genomförs 2022/23 och resultatet publiceras hösten 2024.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Objekten är personer och målpopulationen omfattar boende i Sverige i åldern 16–65 år. Rampopulationen omfattar folkbokförda personer i åldern 16–65 år enligt *Registret över totalbefolkningen* (RTB) 28 februari 2011.

Variabler:

Ålder: Åldersgrupper

Kön: Kvinnor, Män

Referenstid:

Statistiken avser i huvudsak år 2012. Undersökningen mäter nuläget vid varje intervju. Undersökningen genomfördes mellan augusti 2011 och maj 2012.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Datainsamlingen ägde rum mellan augusti 2011 och maj 2012. Undersökningen genomfördes med hjälp av datorstödda besöksintervjuer. De svarande personerna gjorde övningarna i första hand med hjälp av dator men det fanns även möjlighet att istället göra övningarna i ett pappershäfte.

Urvalsramen bestod av alla individer i ålder 16–65 år i registret över totalbefolkningen (RTB) i februari 2011. Med hjälp av stratifierat obundet slumpmässigt urval drogs ett urval på 10 000 individer ur urvalsramen. Stratifieringsvariabler var kön, ålder, utbildningsnivå och inrikes/utrikes född.

För mer detaljerad information se dokumentation om undersökningen.

http://www.scb.se/piaac_merinfo

Bearbetningar av data:

För att minska risken för missuppfattningar av instruktioner och frågor hos intervjuarna ljudinspelades de två första intervjuerna för varje intervjuare. En arbetsledare lyssnade på intervjuerna och gav feedback inom några veckor till intervjuerna. Arbetsledarna dokumenterade varje medlyssning och resultaten tyder på att det är god kvalitet i intervjuerna och väldigt få missuppfattningar. 7 – 10 procent av varje intervjuares

färdiga intervjuer validerades även av arbetsledare eller via pappersformulär. Valideringen indikerade också att det var god kvalitet i intervjuarnas arbete.

I Sverige genomförde 88 procent av de svarande övningarna via dator. Övningarna rättades automatiskt i det tekniska verktyget som användes vid datainsamlingen. Den automatiska rättningen kontrollerades vid implementeringen av pilotstudien. 12 procent av de svarande i Sverige genomförde övningarna i ett pappershäfte. Dessa rättades två gånger av två olika personer. Överensstämmelse mellan de två oberoende rättningarna var hög.

I bakgrundsfrågorna fanns det öppna frågor avseende titel för yrket och vilka arbetsuppgifter som utfördes. Informationen användes för att koda yrke till ISCO 2008. I bakgrundsfrågorna fanns även frågor där respondenten skulle verifiera om han/hon fortfarande arbetade vid arbetsplatsen som tagits från register vid SCB. Ifall han/hon gjorde det så kunde koden för näringsgren enligt ISIC rev 2 tas från registret. I annat fall kodades näringsgren utifrån öppna frågor om verksamheten på arbetsplatsen. Enligt de tekniska standarderna för PIAAC skulle 50 procent av data som hade kodats manuellt utifrån öppna frågor dubbel kodas. I Sverige genomfördes dubbel kodning för både yrke och näringsgren. Kvaliteten i kodningar av yrke och näringsgren bedöms vara god.

För information se dokumentation om Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter.

http://www.scb.se/piaac_merinfo

Beräkning av indikatorn:

Andel av befolkning som uppnår en bestämd kunskapsnivå i läsfärdigheter och räkne färdigheter räknas ut enligt följande:

$(\text{Antal personer som uppnått minst kunskapsnivå 2 i läsfärdigheter/räkne färdigheter}) / \text{Antal personer i befolkningen 16-65 år} * 100$

Resultaten baseras på en urvalsundersökning och därför tas skattningar av resultaten fram.

Inom varje kunskapsområde tilldelades personerna poäng på en skala från 0 till 500. Skalorna delades in i olika kunskapsnivåer, definierade av bestämda poängintervall och av svårighetsgraden på uppgifterna. För läsning och räkning fanns sex nivåer från under nivå 1 till nivå 5. Om man låg på nivå 3, 4 eller 5 så räknades det som goda eller avancerade kunskapsnivåer inom läsning och räkning. De personer som låg under nivå 2 bedömdes ha svaga eller otillräckliga kunskaper och riskerade därmed att stöta på svårigheter att ta till sig information från samhället samt delta aktivt i samhälls- och arbetslivet.

Granskning av indikatorn:

Indikatorn har rimlighetskontrollerats på makronivå.

För information om granskning av data indikatorn bygger på se dokumentation om Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter.

http://www.scb.se/piaac_merinfo

Indikatorns tillförlitlighet

De felkällor som har störst påverkan på resultaten är urvalsfel, bortfallsfel och mätfel. Konfidensintervall, ett mått på urvalsfelen, beräknas och för stora redovisningsgrupper som i det här fallet är intervallen små. Bortfallet är skevt fördelat t.ex. genom att personer med gymnasial eller förgymnasial utbildning har svarat i lägre grad än personer med eftergymnasial utbildning. Bort-fallsfelet har troligtvis minskat genom att kalibrera mot kända totaler i register t.ex. avseende utbildningsnivå.

Bortfallet i PIAAC uppgick till 53 procent av urvalet i åldern 16 till 65 år. Bort-fallet fördelades över kategorierna;

- Ej anträffade 11 procent
- Avböjd medverkan/vägran 39 procent
- Förhindrad medverkan 3 procent

Partiellt bortfall: För bakgrundsfrågorna förekom ett lågt partiellt bortfall. För övningarna var det partiella bortfallet mellan 0,3 – 13,5 procent.

För mer detaljerad information se dokumentation om Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter.

http://www.scb.se/piaac_merinfo

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Indikatorn kan tas fram vart tionde år efter den nationella och internationella publiceringen. Nästa publicering blir hösten 2024, då undersökningen har skjutits upp ett år på grund av covid-19 pandemin.

Jämförbarhet över tid:

Undersökningen har endast gjorts en gång i sin nuvarande form. När undersökningen genomförs 2022/23 kommer flera frågor som förekom i undersökningen 2011/12 att användas vilket gör det möjligt att jämföra över tid. Detta gäller för läs- och räkne färdigheter. För problemlösningsförmåga är det inte jämförbart mellan undersökningarna

då undersökningen 2011/12 undersökte problemlösning med dator och IT och undersökningen 2022/23 kommer undersöka adaptiv problemlösningsförmåga.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Uppgifterna är jämförbara med den globala indikatorn.

Referenser

Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter.

http://www.scb.se/piaac_merinfo

Mål: 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.a Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning, samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter och därmed erbjuder en trygg, fredlig, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö för alla.

Indikator:

4.a.2(N) Andel elever som upplevt mobbning under de senaste månaderna

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Folkhälsomyndigheten

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Lovisa Sydén
E-post	agenda2030.indikatorer@folkhalsomyndigheten.se
Telefon	010-205 24 46

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Indikatorn används för att följa utvecklingen av mobbning bland skolelever i åldrarna 11, 13 och 15. Definitionen på mobbning bygger på Dan Olweus definition som menade att mobbning karaktäriseras av tre faktorer:

1) det rör sig om handlingar som är avsedda att skada, 2) handlingarna utförs vid upprepade tillfällen och 3) det finns en maktobalans mellan förövaren eller förövarna och den eller dem som mobbas (1).

Frågan ingår i studien Skolbarns hälsovanor och ställs således i ca 50 länder i Europa, Asien och Nordamerika.

Dataskällor:

Skolbarns hälsovanor (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) är en enkätundersökning bland 11-, 13- och 15-åringar (2).

Den genomförs i syfte att öka kunskapen om de livsvillkor och levnadsvanor som är viktiga för barns hälsa, följa utvecklingen över tid och jämföra resultaten med andra länders resultat.

Studien genomförs vart fjärde år och har pågått sedan 1985.

Senaste undersökningen ägde rum 2017/18 då närmare 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien deltog i datainsamlingen. Sverige har

medverkat sedan 1985/86.

Skolbarns hälsovanor är en "WHO collaborative study", vilket innebär att Världshälsoorganisationen (WHO) står bakom studien och publicerar internationella samlingsrapporter.

Tillgänglighet:

Indikatorn publiceras i "Skolbarns hälsovanor grundrapport" som Folkhälsomyndigheten publiceras i samband med varje datainsamling. Den publiceras också i den internationella rapport som WHO publicerar i samband med varje datainsamling.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Indikatorn avser att beskriva mobbning bland 11-, 13- och 15-åringar i Sverige (samt 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien).

Variabler:

Kön och åldersgrupperna 11-, 13- och 15-åringar.

Referenstid:

Studien genomförs vart fjärde år och har pågått sedan 1985/86. Senaste undersökningen ägde rum skolåret 2017/18.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Åldersgrupperna som ingår i undersökningen är 11-, 13- och 15-åringar, och därför genomförs undersökningen i årskurserna 5, 7 och 9. Urvalet görs för varje årskurs med en klusterdesign i två steg. Först väljs ett antal skolor ut på ett slumpmässigt sätt så att de är representativa för landet. Därefter slumpas en klass på respektive skola. Alla elever i den utvalda klassen får delta i undersökningen.

Inför undersökningen ombeds de deltagande skolornas rektorer att skicka ut ett brev till föräldrarna. Brevet innehåller information om undersökningens bakgrund och syfte samt om att medverka är frivillig och att enkäten inte innehåller några identitetsuppgifter. Denna information fanns även på enkätens första sida.

Enkäten besvaras anonymt av eleverna i klassrummet. I enkäten ställs en rad frågor som rör olika dimensioner av hälsa, levnadsvanor och livsvillkor som påverkar hur barn och ungdomar mår. Frågorna i enkäten har utarbetats av det internationella nätverket för studien. Enkäten består av bakgrundsfrågor, basfrågor och fördjupningsfrågor. Bakgrundsfrågorna och basfrågorna ställs till eleverna i samtliga deltagande länder medan varje land väljer vilka fördjupningsfrågor som ska ingå.

Till bakgrundsfrågorna hör frågor om elevens kön, födelseår, födelseort och familjesituation samt föräldrarnas sysselsättning och familjens ekonomiska situation.

Bearbetningar av data:

Se nedan, inga andra datakällor används för att ta fram indikatorn.

Beräkning av indikatorn:

Frågan lyder: Hur ofta har du blivit mobbad i skolan under de senaste månaderna? Med svarsalternativen (1) *Jag har inte blivit mobbad i skolan de senaste månaderna*, (2) *Det har hänt 1 eller 2 gånger*, (3) *2 till 3 gånger i månaden*, (4) *Ungefär 1 gång i veckan* och (5) *Flera gånger i veckan*.

Svaren dikotomiseras, så att svarsalternativ 3-5 slås ihop till ja (blivit mobbad) och 1-2 slås ihop till nej (inte blivit mobbad).

Granskning av indikatorn:

Ingen information.

Indikatorns tillförlitlighet

Frågan är validerad av det internationella Skolbarns hälsovanor – nätverket (3).

I den nationella grundrapporten beräknas konfidensintervall.

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Datinsamling genomförs vart 4:e år, nästa datinsamling genomförs 2021/22. Folkhälsomyndigheten publicerar grundrapport ca ett år efter datinsamlingen slutförts.

Jämförbarhet över tid:

Frågan har ställts sedan 2001/02 och har under denna tid inte ändrats.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Frågan ställs på exakt samma sätt i all de 50 länder som ingår i det internationella Skolbarns hälsovanor-nätverket.

Sam användbarhet:

Ej aktuellt.

Övrig information

Ingen övrig information.

Referenser

1. Olweus D. Bullying at school: basic facts and effects of a school based intervention program. *Journal of child psychology and psychiatry*. 1994;35(7):1171-90.
2. Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18. Grundrapport. Stockholm: Folkhälsomyndigheten, 2019.
3. Inchley J, Currie D, Budisavljevic S, Torsheim T, Jåstad A, Cosma A et al., editors. (2020) Spotlight on adolescent health and well-being. Findings from the 2017/2018 Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) survey in Europe and Canada. International report. Volume 1. Key findings. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe.

Mål: 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Delmål: 4.c Till 2030 väsentligen öka tillgången på utbildade lärare, bland annat genom internationellt samarbete kring lärarutbildning i utvecklingsländerna, särskilt de minst utvecklade länderna och små önationer under utveckling.

Indikator:

4.c.1 Andelen lärare i: (a) förskola, (b) grundskola och (c) gymnasieskola som uppfyller kraven på pedagogisk utbildning (t.ex. lärarutbildning) för att undervisa på en viss nivå i respektive land

Ansvarig organisation och kontaktuppgifter

Ansvarig(a) organisation(er):

Skolverket är indikatoransvarig organisation och SCB bidragande organisation.

Kontaktuppgifter:

Kontaktinformation	Karin Zetterberg Grünewald
E-post	karin.zetterberg@skolverket.se
Telefon	08-5273 3914

Indikatorns sammanhang

Ändamål:

Global indikator som följer utbildningsnivån bland förskollärare och lärare på olika nivåer i skolväsendet.

Datakällor:

Uppgifterna är hämtade från registret över pedagogisk personal (lärarregistret), registret över personal i förskolan och annan pedagogisk verksamhet samt förskollärary- och lärarlegitimationsregistret (lärarlegitimationsregistret).

Tillgänglighet:

Motsvarande uppgifter redovisar regeringen återkommande i budgetpropositionen som resultatredovisning av lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet. Uppgifter om utbildningsnivån bland lärare i skolväsendet samt bland personalen i förskolan liksom legitimation och behörighet redovisas också årligen via Skolverkets hemsida.

Indikatorns innehåll

Population och objekt:

Uppgifterna avser personal som arbetar med barn i förskolan och lärare som undervisar i ett antal skolformer i skolväsendet, från förskola till gymnasieskola.

Variabler:

Indikatorn omfattar, dels pedagogisk högskoleexamen som visar andelen med förskollärarexamen, lärarexamen eller fritidspedagogexamen – och som fått examensbevis utfärdad – av personalen som arbetar med barn i förskolan respektive av lärare i övriga skolformer, dels legitimation och behörighet som visar andelen med legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen. För förskolan avses här andelen som fått förskollärlig legitimation.

Uppgiften om pedagogisk högskoleexamen innefattar de som tagit ut sin examen senast den 30 juni det aktuella året. Uppgiften om legitimation och behörighet innefattar de som fått legitimation utfärdad till och med början av februari det aktuella läsåret, eller för förskolan efterföljande år.

Andelarna redovisas i heltidstjänster vilket innebär att antalet anställda är omräknat utifrån tjänstgöringsomfattning. Andelarna för män respektive kvinnor redovisas också.

Referenstid:

Referenstiden för uppgifter om personal i förskolan samt om pedagogisk personal i skolan samlas in vid separata mätningar är den 15 oktober eller närliggande vardag aktuellt år.

Referenstiden för uppgifter om legitimation och behörighet hämtas från Skolverkets förskollärläro- och lärarlegitimationsregister och omfattar alla som har fått en legitimation utfärdad till och med början av februari efterföljande år.

Indikatorns framställning

Datainsamling:

Uppgifterna är hämtade från registret över pedagogisk personal (lärarregistret), registret över personal i förskolan och annan pedagogisk verksamhet samt förskollärary- och lärarlegitimationsregistret (lärarlegitimationsregistret).

Uppgifter om personal i förskolan samt om pedagogisk personal i skolan samlas in vid separata mätningar som båda infaller årligen den 15 oktober eller närliggande vardag. Uppgifterna samlas in av SCB på uppdrag av Skolverket. Den som är ansvarig för att lämna uppgifterna är huvudmannen för verksamheten, det vill säga kommuner eller enskilda huvudmän, men uppgifterna kan också lämnas in av förskolorna eller av skolorna. Uppgifterna är en del av Sveriges officiella statistik som publiceras löpande.

Uppgifter om legitimation och behörighet hämtas från Skolverkets förskollärary- och lärarlegitimationsregister och omfattar alla som har fått en legitimation utfärdad till och med början av februari efterföljande år.

Samtliga datakällor är total undersökningar.

Bearbetningar av data:

De bearbetningar som görs under insamlingen är bland annat granskning och upprättning. Där det finns misstänka felaktigheter återkontaktas huvudmännen varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Uppgifter om pedagogisk högskoleexamen hämtas från Universitetskanslersämbetets register över examinerade och innefattar de som tagit ut sin examen senast den 30 juni det aktuella året.

Beräkning av indikatorn:

Omräkning till antalet heltidstjänster baseras på inrapporterade uppgifter om tjänstgöringsomfattning.

Andel personal/lärare med pedagogisk högskoleexamen respektive förskollärarylegitimation/lärarlegitimation räknas ut enligt följande:

$$\frac{\text{(Antal personal i förskola (omräknat till heltidstjänster) med pedagogisk högskoleexamen respektive förskollärarylegitimation)}}{\text{(Antal personal i förskola (omräknat till heltidstjänster))}} * 100$$

$$\frac{\text{(Antal lärare i skolan}^1 \text{ (omräknat till heltidstjänster) med pedagogisk högskoleexamen respektive lärarlegitimation)}}{\text{(Antal lärare i skolan (omräknat till heltidstjänster))}} * 100$$

¹⁾ med skola avses förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Granskning av indikatorn:

Indikator har kvalitetsgranskats på makronivå.

Uppgifter om pedagogisk högskoleexamen samt om legitimation och behörighet ingår i Sveriges Officiella Statistik och Skolverket är här ansvarig statistikmyndighet. Uppgifterna kvalitetsgranskas och säkras internt enligt uppsatta rutiner.

Indikatorns tillförlitlighet

De redovisade måtten ger samlat en bra bild av utbildningsnivån för förskollärare och lärare i svenska skola och möjlighet att jämföra utvecklingen av detta över tid.

Registret över pedagogisk personal och statistik över personal i förskolan är två totalundersökningar. Den allmänna bedömningen är att de håller god kvalitet. Inga justeringar för bortfall görs då bortfallets inverkan på statistikens kvalitet bedöms vara försumbar och det skattas inget osäkerhetsintervall då det är en totalundersökning.

För mer information se dokumentation om registret över pedagogisk personal (lärarregistret)

[Pedagogisk personal \(lärarregistret\) \(scb.se\)](#)

Registret över personal i förskolan och annan pedagogisk verksamhet

[Förskola: Barn och personal per 15 oktober \(scb.se\)](#)

samt förskollärary- och lärarylegitimationsregistret
(lärarylegitimationsregistret)

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/laryarylegitimation-och-forskollaryarylegitimation/utdrag-ur-laryary--och-forskollaryaryregistret#h-Deharyaryuppgifternafinnsiregisterutdraget>

Frekvens och jämförbarhet

Frekvens:

Uppgifterna uppdateras och presenteras årligen på Skolverkets webbplats. Dessa uppgifter presenteras som regel under våren (aktuell information om myndighetens statistikpubliceringar finns här: www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/nar-publiceras-statistiken).

Jämförbarhet över tid:

De redovisade uppgifterna tillbaka till 2015, eller läsåret 2015/16, är jämförbara för respektive skolform. För legitimation och behörighet finns det dock jämförbara uppgifter för förskolan först från 2016 och framåt. Jämförbara uppgifter för förskoleklassen gällande andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen samt legitimation och behörighet redovisas först från läsåret 2017/18 och framåt.

Jämförbarhet med den globala indikatorn:

Uppgifterna är framtagna i enlighet med den globala indikatorn. Eftersom lärarutbildningens omfattning och innehåll, liksom nationella legitimationskrav eller motsvarande, varierar mellan länder är indikatorns värde för jämförelse mellan länder dock begränsat.

Referenser

Statistik och ytterligare information finns på Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik

Registret över pedagogisk personal (lärarregistret)

[Pedagogisk personal \(lärarregistret\) \(scb.se\)](http://www.scb.se/registret-over-pedagogisk-personal-lararregistret)

Registret över personal i förskolan och annan pedagogisk verksamhet

[Förskola: Barn och personal per 15 oktober \(scb.se\)](http://www.scb.se/for-skola-barn-och-personal-per-15-oktober)

Förskollärary- och lärarlegitimationsregistret (lärarlegitimationsregistret)

https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/lararlegitimation-och-forskollararlegitimation/utdrag-ur-larar--och-forskollararregistret#h-Deharuppgifterna-finns_i_registerutdraget